A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2022. február 22.*

„Előzetes döntéshozatal – Közös menekültügyi politika – A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások – 2013/32/EU irányelv – A 33. cikk (2) bekezdésének a) pontja – Harmadik ország olyan állampolgára által valamely tagállamban benyújtott, nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatatlansága, aki egy másik tagállamban menekült jogállást szerzett, miközben ezen állampolgár kiegészítő védelmi jogállásban részesülő kiskorú gyermeke az első tagállamban tartózkodik – Az Európai Unió Alapjogi Chartája – 7. cikk – A családi élet tiszteletben tartásához való jog – 24. cikk – A gyermek mindenek felett álló érdeke – Az Alapjogi Charta 7. és 24. cikkének a nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatatlansága miatti megsértésének hiánya – 2011/95/EU irányelv – A 23. cikk (2) bekezdése – A tagállamok azon kötelezettsége, hogy biztosítsák a nemzetközi védelemben részesülő személyek számára a család egységének fenntarthatóságát”

A C-483/20. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Conseil d’État (államtanács, Belgium) a Bírósághoz 2020. szeptember 29-én érkezett, 2020. június 30-i határozatával terjesztett elő az

XXXX

és

a **Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos, S. Rodin, I. Jarukaitis és J. Passer (előadó) tanácselnökök, J.-C. Bonichot, M. Safjan, F. Biltgen, P. G. Xuereb, N. Piçarra, L. S. Rossi és A. Kumin bírák,

főtanácsnok: P. Pikamäe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

* Az eljárás nyelve: francia.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a belga kormány képviseletében M. Jacobs, M. Van Regemorter és C. Pochet, meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: W. Ferrante avvocato dello Stato,

– az Európai Bizottság képviseletében A. Azéma és L. Grønfeldt, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2021. szeptember 30-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 18. és 24. cikkének, a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítés: HL 2017. L 167., 58. o.; HL 2019. L 19., 20. o.) 2., 20., 23. és 31. cikkének, valamint a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.) 25. cikke (6) bekezdésének és 33. cikke (2) bekezdése a) pontjának értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az XXXX és a Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (menekültekkel és hontalanokkal foglalkozó általános biztos, Belgium; a továbbiakban: CGRA) között egy Belgiumban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem elutasítása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

3 A menekültek helyzetére vonatkozó, 1967. január 31-én New Yorkban megkötött jegyzőkönyvvel módosított, a menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben aláírt egyezmény (Recueil des traités des Nations unies [1954], 189. kötet, 150. o., 2545. sz.; kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.; a továbbiakban: Genfi Egyezmény) 1. cikke A. pontjának (2) bekezdése a következőképpen szól:

„A [Genfi Egyezmény] alkalmazásában a »menekült« fogalma alkalmazandó minden olyan személyre, aki:

[…]

2. [a]ki […] faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása, avagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni; vagy aki állampolgársággal nem rendelkezve és korábbi szokásos tartózkodási helyén kívül tartózkodva ilyen események következtében nem tud, vagy az üldözéstől való félelmében nem akar oda visszatérni.

Olyan személy esetében, aki több állampolgársággal rendelkezik, az »állampolgársága szerinti ország« kifejezés jelenti mindazokat az országokat, amelyeknek e személy állampolgára és nem tekinthető az állampolgársága szerinti ország védelmét nélkülöző személynek, az, aki megalapozott félelmen alapuló okok nélkül nem vette igénybe azon országok valamelyikének védelmét, amelynek állampolgára.”

Az uniós jog

A 2011/95 irányelv

4 A 2011/95 irányelv (8), (9), (12), (18) és (39) preambulumbekezdése értelmében:

„(8) A 2008. október 15–16-án elfogadott Európai Bevándorlási és Menekültügyi Paktumban az Európai Tanács megjegyezte, hogy a tagállamok között továbbra is jelentős eltérések mutatkoznak a védelem megadása, illetve e védelem formái tekintetében, ezért a hágai programban előírt Közös Európai Menekültügyi Rendszer létrehozásának befejezésére, és ezáltal magasabb szintű védelem biztosítására irányuló új kezdeményezéseket sürgetett.

(9) Az Európai Tanács a Stockholmi Programban ismételten hangsúlyozta, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 78. cikkével összhangban elkötelezett a közös menekültügyi eljáráson és a nemzetközi védelemben részesülők egységes jogállásán alapuló közös és szolidáris védelmi terület legkésőbb 2012-ig történő létrehozása mellett.

[…]

(12) Ezen irányelv legfőbb célja egyrészről annak biztosítása, hogy valamennyi tagállamban azonos feltételeket alkalmazzanak a nemzetközi védelemre valóban rászorulók beazonosítására, másrészről annak elősegítése, hogy e személyek valamennyi tagállamban hozzáférhessenek az ellátások egy minimális szintjéhez.

[…]

(18) Ezen irányelv végrehajtása során a tagállamoknak figyelembe kell venniük »a gyermek mindenek felett álló érdekét«, összhangban az Egyesült Nemzetek 1989. évi, a gyermek jogairól szóló egyezményével. A mindenek felett álló érdekének vizsgálatakor a tagállamoknak megfelelően tekintetbe kell venniük különösen a család egységének elvét, a kiskorú jólétét és szociális fejlődését, a személyi biztonságát érintő megfontolásokat, valamint a kiskorú véleményét életkorának és érettségi fokának megfelelően.

[…]

(39) A stockholmi program azon felhívásának eleget téve, miszerint egységes menekült-, vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállást kell létrehozni, valamint a szükséges és tényszerűen indokolt eltérések kivételével, a kiegészítő védelemben részesülők számára a menekülteket ezen irányelv szerint megillető jogokkal és ellátásokkal azonos jogokat és ellátásokat kell biztosítani, valamint azonos jogosultsági feltételek alkalmazandók rájuk.”

5 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” címet viselő 2. cikke a következőket mondja ki:

„Ezen irányelv alkalmazásában az alábbi fogalommeghatározások alkalmazandók:

[…]

j) »családtag«: a nemzetközi védelemben részesülő személy alábbi olyan családtagjai, akik a nemzetközi védelem iránti kérelemmel összefüggésben a kérdéses tagállamban tartózkodnak, amennyiben a családi kötelék már a származási országban is fennállt:

– a nemzetközi védelemben részesülő személy házastársa vagy nőtlen/hajadon élettársa, amennyiben az érintett tagállam harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó jogszabályai vagy gyakorlata az élettársakat a házaspárokhoz hasonló módon kezeli,

– az első franciabekezdésben említett párok, valamint a nemzetközi védelemben részesülő személy kiskorú, nem házas gyermekei, függetlenül attól, hogy házasságban vagy házasságon kívül születtek, vagy nemzeti jogszabályok értelmében örökbe fogadták őket,

– amennyiben a nemzetközi védelemben részesülő személy kiskorú és nem házas, az apja, az anyja vagy az érte jogszabály vagy az érintett tagállam gyakorlata alapján felelős egyéb felnőtt;

[…]”

6 A 2011/95 irányelvnek „A nemzetközi védelem tartalma” című VII. fejezete tartalmazza az irányelv 20–35. cikkét.

7 Ezen irányelv „Általános rendelkezések” című 20. cikkének (5) bekezdése a következőket írja elő:

„E fejezet kiskorúakat érintő rendelkezéseinek végrehajtása során a tagállamoknak mindenek előtt a gyermek mindenek felett álló érdekét kell szem előtt tartaniuk.”

8 Az említett irányelvnek „A család egységének fenntartása” című 23. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok biztosítják a család egységének fenntarthatóságát.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személy azon családtagjai, akik személyükben nem jogosultak ilyen védelemre, a nemzeti eljárásokkal összhangban igényelhessék a 24–35. cikkben említett ellátásokat, amennyiben mindez összeegyeztethető a családtag személyes jogállásával.

(3) Az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazható, amennyiben a családtagot a III. és V. fejezet alapján kizárták, vagy ki kell zárni a nemzetközi védelemből.

(4) Az (1) és (2) bekezdés ellenére, a tagállamok nemzetbiztonsági vagy közrendi okokból megtagadhatják, korlátozhatják vagy visszavonhatják az azokban említett ellátásokat.

(5) A tagállamok határozhatnak úgy, hogy e cikk azon egyéb közeli hozzátartozókra is alkalmazandó, akik a származási ország elhagyásának időpontjában a családdal együtt éltek, és akik ezen időpontban teljes mértékben vagy nagy részben a nemzetközi védelemben részesülő személy eltartottjai voltak."

A 2013/32 irányelv

9 A 2013/32 irányelv (43) preambulumbekezdése értelmében:

„A tagállamok minden kérelmet érdemben vizsgálnak meg, azaz értékelik, hogy a szóban forgó kérelmező a 2011/95/EU irányelvvel összhangban jogosult-e nemzetközi védelemre, kivéve, ha ezen irányelv másként rendelkezik, különösen, ha észszerűen feltételezhető, hogy egy másik ország elvégzi a vizsgálatot, vagy megfelelő védelmet nyújt. A tagállamok különösen akkor nem kötelesek elvégezni a nemzetközi védelem iránti kérelem érdemi értékelését, amennyiben az első menedékjogot nyújtó ország a kérelmezőnek menekült jogállást, vagy egyéb megfelelő védelmet biztosított, és a kérelmezőt ez az ország visszafogadja."

10 Ezen irányelv „Elfogadhatatlan kérelmek" című 33. cikke előírja:

„(1) Azokon az eseteken túlmenően, amikor nem kerül sor egy kérelemnek az [egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i] 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel [HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.] összhangban történő megvizsgálására, a tagállamok akkor sem kötelesek megvizsgálni, hogy a kérelmező a 2011/95/EU irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosultnak minősülhet-e, ha egy kérelem e cikk értelmében elfogadhatatlannak minősül.

(2) A tagállamok e cikk értelmében csak akkor minősíthetik elfogadhatatlannak a nemzetközi védelem iránti kérelmet, ha:

a) a kérelmező részére más tagállam már nemzetközi védelmet biztosított;

[…]"

A belga jog

11 A 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontját átültető, a loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (a külföldieknek az ország területére történő beutazásáról, tartózkodásáról, letelepedéséről és kiutasításáról szóló törvény; *Moniteur belge*, 1980. december 31., 14584. o.) 57/6. cikke (3) bekezdésének első albekezdése a következőképpen szól:

„A [CGRA] elfogadhatatlannak nyilváníthatja a nemzetközi védelem iránti kérelmet, ha:

[…]

3° a kérelmező az Európai Unió más tagállamában már nemzetközi védelemben részesül.

[…]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

12 Az alapeljárás felperese, miután 2015. december 1-jén Ausztriában menekült jogállást szerzett, 2016 elején Belgiumba utazott, hogy ott csatlakozzon két lányához, akik közül az egyik kiskorú volt. 2016. december 14-én ez utóbbiak Belgiumban kiegészítő védelmi jogállást szereztek. Az alapeljárás felperesének szülői felügyeleti jogát az État belge (belga állam) elismerte a kiskorú gyermek felett, de az érintett nem rendelkezik tartózkodási joggal ebben az államban.

13 2018. június 14-én az alapeljárás felperese nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be Belgiumban. 2019. február 11-én a CGRA e kérelmet mint elfogadhatatlant elutasította a külföldieknek az ország területére történő beutazásáról, tartózkodásáról, letelepedéséről és kiutasításáról szóló törvény 57/6. cikke (3) bekezdése első albekezdésének 3.°pontja alapján azzal az indokkal, hogy egy másik tagállam már nemzetközi védelmet biztosított az érintett számára.

14 2019. május 8-i ítéletével a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság, Belgium) elutasította az alapeljárás felperese által az e határozat ellen benyújtott keresetet.

15 Ezen ítélettel szemben az alapeljárás felperese 2019. május 21-én a kérdést előterjesztő bíróság előtt felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Arra hivatkozik, hogy az alapügy körülményei között a család egysége és a gyermek mindenek felett álló érdeke elvének tiszteletben tartásával ellentétes az, hogy a belga állam élhessen azon lehetőségével, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmét elfogadhatatlannak nyilvánítsa. Pontosítja, hogy azon körülmény, hogy egy másik tagállamban elismerték a menekült jogállást, nem akadálya annak, hogy az említett határozattal szemben a család egységének elvére hivatkozhasson, mivel e jogállás nem jogosítja fel őt arra, hogy kiskorú gyermekével éljen abban a tagállamban, ahol e gyermek kiegészítő védelmi jogállást szerzett.

16 A CGRA szerint a család egységének elve a jelen esetben nem alkalmazható, mivel az alapeljárás felperesét nem fosztották meg a védelemtől, ahogy lányait sem. Egyébiránt önmagában a gyermek mindenek felett álló érdeke nem igazolhatja a védelem iránti kérelem elfogadhatóságát.

17 A kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy olyan körülmények között, amikor a család egységének és a gyermek mindenek felett álló érdekének elvére hivatkoznak, az uniós jogot úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha valamely tagállam él a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt azon lehetőséggel, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmet elfogadhatatlannak nyilvánítsa.

18 E körülmények között a Conseil d’État (államtanács, Belgium) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Az uniós joggal, elsősorban [a Charta] 18. és 24. cikkével, a [2011/95] irányelv 2., 20., 23. és 31. cikkével, valamint a [2013/32] irányelv 25. cikkének (6) bekezdésével ellentétes-e az, ha a [2013/32] irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontjában biztosított lehetőség végrehajtása során valamely tagállam egy másik tagállam által már biztosított nemzetközi védelem miatti elfogadhatatlanság alapján elutasít egy nemzetközi védelem iránti kérelmet, amennyiben a

kérelmező az első tagállamban védelemben részesülő kísérő nélküli kiskorú gyermek apja, a nukleáris család vele ott tartózkodó egyetlen szülője, aki a gyermekkel együtt él, és az említett tagállam elismerte, hogy a gyermek felett szülői felügyeletet gyakorol? Nem követeli-e meg a család egységének elve és a gyermek mindenek felett álló érdekének tiszteletben tartását előíró elv épp ellenkezőleg azt, hogy az az állam, ahol e szülő gyermeke védelemben részesült, védelmet biztosítson e szülőnek?”

A Bíróság előtti eljárás

19 2020. december 10-i levelében a belga kormány egyrészt arról tájékoztatta a Bíróságot, hogy az alapeljárás felperese 2020. november 4-én újabb nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be, másrészt pedig közölte a Bírósággal az előzetes döntéshozatalra utalás fenntartásának e körülmények közötti relevanciájával kapcsolatos kétségeit.

20 Ezen információt követően a Bíróság Hivatala 2021. január 20-i levelében felhívta a kérdést előterjesztő bíróságot az ezzel kapcsolatos észrevételei megtételére.

21 2021. február 11-i levelében a kérdést előterjesztő bíróság arról tájékoztatta a Bíróságot, hogy fenn kívánja tartani az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

22 Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a Charta 7. cikkével és 24. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha valamely tagállam él az e rendelkezésben biztosított azon lehetőséggel, hogy elfogadhatatlanként elutasítson valamely nemzetközi védelem iránti kérelmet azzal az indokkal, hogy a kérelmező részére egy másik tagállam már menekült jogállást biztosított, amennyiben e kérelmező az első tagállamban kiegészítő védelemben részesülő kísérő nélküli kiskorú gyermek apja, a nukleáris családon belül e gyermeknek a vele tartózkodó egyetlen szülője, aki e kiskorú gyermekkel együtt él, és az említett tagállam elismerte, hogy a gyermek felett szülői felügyeletet gyakorol

23 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32 irányelv 33. cikkének (1) bekezdése értelmében azokon az eseteken túlmenően, amikor nem kerül sor egy kérelemnek a 604/2013 rendelettel összhangban történő megvizsgálására, a tagállamok akkor sem kötelesek megvizsgálni, hogy a kérelmező a 2011/95/EU irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosultnak minősülhet-e, ha egy kérelem e cikk értelmében elfogadhatatlannak minősül. A 2013/32 irányelv 33. cikkének (2) bekezdése kimerítően felsorolja azokat a helyzeteket, amelyekben a tagállamok valamely nemzetközi védelem iránti kérelmet elfogadhatatlannak tekinthetnek (2020. március 19-i Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal [Tompa] ítélet, C-564/18, EU:C:2020:218, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). E helyzetek közé tartozik az utóbbi rendelkezés a) pontjában szabályozott azon helyzet, amelyben a kérelmező részére más tagállam már nemzetközi védelmet biztosított.

24 Ily módon magából a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdése a) pontjának szövegéből kitűnik, hogy a tagállamok nem kötelesek megvizsgálni, hogy a kérelmező a 2011/95/EU irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosultnak minősülhet-e, ha az ilyen védelem egy másik tagállamban már biztosított.

25 Ezen értelmezés egyébként megfelel a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdése céljának, amely – amint azt a Bíróság már megállapította – abban áll, hogy enyhítse a felelős tagállamnak a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására vonatkozó kötelezettségét azon esetek meghatározása révén, amelyekben az ilyen kérelem elfogadhatatlannak minősül (2020. március 19-i Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal [Tompa] ítélet, C-564/18, EU:C:2020:218, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

26 A kérdést előterjesztő bíróság mindazonáltal arra keresi a választ, hogy vannak-e esetlegesen kivételek a tagállamok számára e rendelkezés alapján biztosított azon lehetőség alól, hogy ne vizsgálják meg, hogy a kérelmező nemzetközi védelemre jogosultnak minősülhet-e, amely kivételek lényegében a Charta 7. cikkében és 24. cikkének (2) bekezdésében foglalt, a családi élet tiszteletben tartásához való joggal és a gyermek mindenek felett álló érdeke figyelembevételének szükségességével indokolhatók.

27 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jog azon az alapvető előfeltevésen alapul, amely szerint minden tagállam osztozik az összes többi tagállammal az Unió alapjául szolgáló számos közös értékben, és elismeri, hogy azok osztják ezen értékeket vele, amint azt az EUSZ 2. cikk kimondja. Ezen előfeltevés maga után vonja és igazolja a tagállamok közötti kölcsönös bizalom fennállását ezen értékek elismerése, és így az azokat végrehajtó uniós jog tiszteletben tartása tekintetében, valamint a tekintetben, hogy a nemzeti jogrendjeik képesek a Chartában, különösen annak az 1. és 4. cikkében elismert alapvető jogok kapcsán egyenértékű és tényleges védelmet nyújtani, amely rendelkezések az Uniónak és tagállamainak az egyik alapvető értékét fejezik ki (2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 83. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), nevezetesen az emberi méltóságot, amely magában foglalja többek között az embertelen és megalázó bánásmód tilalmát.

28 A tagállamok közötti kölcsönös bizalom elvének alapvető jelentősége van az uniós jogban különösen a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget illetően, amelyet az Unió alkot, és amely az EUMSZ 67. cikk (2) bekezdése értelmében biztosítja a személyek belső határokon történő ellenőrzések alóli mentességét, továbbá a menekültügy, a bevándorlás és a külső határok ellenőrzése terén a tagállamok közötti szolidaritáson alapuló olyan közös politikát alakít ki, amely a harmadik országok állampolgáraival szemben méltányos bánásmódot biztosít. E területen a kölcsönös bizalom elve ezen államok mindegyikétől megköveteli, hogy – kivételes körülményektől eltekintve – úgy tekintse, hogy az összes többi tagállam tiszteletben tartja az uniós jogot, és különösen az uniós jog által elismert alapvető jogokat (lásd ebben az értelemben: 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 84. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

29 Következésképpen, a közös európai menekültügyi rendszer összefüggésében vélelmezni kell, hogy a nemzetközi védelem kérelmezőivel kapcsolatos bánásmód minden tagállamban megfelel a Charta, a Genfi Egyezmény és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezmény követelményeinek. Ez az eset áll fenn különösen az eljárási irányelv 33. cikke (2) bekezdése a) pontjának alkalmazása során, amely a 2013/32 irányelv által létrehozott közös menekültügyi eljárás keretében a kölcsönös bizalom elve kifejeződésének minősül (2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 85. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30 Nem zárható azonban ki, hogy a gyakorlatban ez a rendszer egy adott tagállamban súlyos működési nehézségekkel szembesül, ami komoly veszélyt jelent arra nézve, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezők e tagállamban alapvető jogaikkal összeegyeztethetetlen bánásmódban részesülnek (lásd ebben az értelemben: 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 86. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

31 A jelen ítélet 29. és 30. pontjából az következik, hogy valamely tagállam hatóságai nem élhetnek a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontjában számukra biztosított lehetőséggel, ha objektív, megbízható, pontos és kellően aktuális adatok alapján, valamint az alapvető jogoknak az uniós jog által biztosított védelmi szintjére tekintettel arra a következtetésre jutottak, hogy abban a tagállamban, ahol a harmadik országbeli állampolgár már nemzetközi védelemben részesül, rendszerszintű vagy általános, vagy bizonyos személyek csoportját érintő hiányosságok állnak fenn, és az ilyen hiányosságokra tekintettel komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okok állnak fenn annak feltételezésére, hogy ezen állampolgár a Charta 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmód tényleges veszélyének lesz kitéve (lásd ebben az értelemben: 2019. március 19-i Jawo ítélet, C-163/17, EU:C:2019:218, 85–90. pont; 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 92. pont).

32 Ezzel szemben a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontjával nem ellentétes az, ha valamely tagállam él az e rendelkezés által biztosított azon lehetőséggel, hogy elfogadhatatlanként utasítja el a menekült jogállás megadása iránti kérelmet azon indokkal, hogy a kérelmezőnek egy másik tagállam már nemzetközi védelmet biztosított, ha azok az előre látható életkörülmények, amelyekkel e kérelmező nemzetközi védelemben részesülő személyként ebben a másik tagállamban szembesül, nem teszik ki a Charta 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmód komoly veszélyének. Az a körülmény, hogy az ilyen védelemben részesülő személyek az említett tagállamban nem részesülnek a megélhetést biztosító semmilyen ellátásban vagy a más tagállamokban biztosítottakhoz képest egyértelműen korlátozottabb terjedelemben részesülnek ilyen ellátásban, azonban az e tagállam állampolgáraihoz képest nem kezelik őket eltérően, nem teszi lehetővé e 4. cikk megsértésének megállapítását, kivéve ha a kérelmező különös kiszolgáltatottsága miatt – akaratától és személyes választásától függetlenül – súlyos anyagi nélkülözéssel szembesül, amelyben képtelen legalapvetőbb szükségleteit kielégíteni, mint például az étkezést, a tisztálkodást, valamint a lakhatást, és ez fizikai vagy lelki egészségének sérelmével vagy állapotának az emberi méltósággal összeegyeztethetetlen romlásával jár (lásd ebben az értelemben: 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 89., 90. és 101. pont).

33 A jelen ügyben, fenntartva, hogy ezt az alapügy tényállásának elbírálására kizárólagosan hatáskörrel rendelkező kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia, az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből nem tűnik ki, hogy ez lenne a helyzet az alapeljárás felperesének Ausztriában fennálló életkörülményeit illetően. Az ilyen vizsgálat sérelme nélkül a Bíróság elé terjesztett iratok összességéből inkább az tűnik ki, hogy az alapeljárás felperese által Belgiumban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmet nem önmagában a nemzetközi védelem szükségességének – Ausztriában már kielégített – igénye indokolja, hanem az alapeljárás felperesének azon szándéka, hogy Belgiumban biztosítsa a család egységét.

34 Következésképpen az alapeljárás felperesének helyzete nem olyan, hogy a 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítéletből (C-297/17, C-318/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219) eredő ítélkezési gyakorlatnak megfelelően arra kötelezné a tagállamokat, hogy

kivételes jelleggel tartózkodjanak attól, hogy éljenek a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontjában számukra biztosított azon lehetőséggel, hogy valamely nemzetközi védelem iránti kérelmet mint elfogadhatatlant elutasítsanak.

35 Másodszor azonban meg kell határozni, hogy a Charta 7. cikkével és 24. cikkének (2) bekezdésével ellentétes-e, hogy a tagállam a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontjában számára biztosított azon lehetőséggel, hogy elfogadhatatlanként elutasítsa a nemzetközi védelem iránti kérelmet azon indokkal, hogy a kérelmezőnek egy másik tagállam már ilyen védelmet biztosított, a jelen ítélet 22. pontjában leírt feltételek mellett éljen.

36 A nemzetközi védelemben részesülők számára alanyi jogot biztosító uniós jogi rendelkezés olyan megsértése, amely nem eredményezi a Charta 4. cikkének megsértését, még akkor sem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy éljenek a 2013/32/EK irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontjában biztosított lehetőséggel, ha ez a megsértés megállapítható (lásd ebben az értelemben: 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 92. pont). E tekintetben, ellentétben az embertelen és megalázó bánásmód elleni, a Charta 4. cikkében biztosított védelemmel, a Charta 7. és 24. cikkében biztosított jogok nem abszolút jellegűek, és ezért a Charta 52. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek mellett korlátozhatók.

37 Az ilyen értelmezés ugyanis lehetővé teszi az európai menekültügyi rendszer alapját képező kölcsönös bizalom elve tiszteletben tartásának biztosítását, amely elvet e 33. cikk (2) bekezdésének a) pontja tartalmazza, amint azt a jelen ítélet 29. pontja hangsúlyozta.

38 Egyébiránt a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatal iránti kérelmében a 2011/95 irányelv 23. cikkére, és különösen annak (2) bekezdésére is hivatkozik.

39 Még ha e rendelkezés nem is írja elő a menekült jogállásnak vagy a kiegészítő védelmi jogállásnak azon személy családtagjaira való származékos kiterjesztését, akinek e jogállását elismerték, így a jelen ügyben azon körülmény, hogy az alapeljárás felperesének két lánya kiegészítő védelemben részesül, nem jelenti azt, hogy pusztán ezen okból az alapeljárás felperesének ezen az alapon nemzetközi védelemben kellene részesülnie ugyanazon tagállamban, az említett rendelkezés kifejezetten előírja a tagállamok számára a család egysége fenntarthatóságának biztosítását azáltal, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személy családtagjai számára számos előnyt állapít meg (lásd ebben az értelemben: 2021. november 9-i Bundesrepublik Deutschland [A család egységének fenntartása] ítélet, C-91/20, EU:C:2021:898, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az említett, a 2011/95 irányelv 24–35. cikkében szereplő, köztük többek között a tartózkodási jogot is magukban foglaló kedvezmények biztosítása három feltétel teljesülését követeli meg, amelyek először is ezen irányelv 2. cikkének j) pontja értelmében vett családtagi minőségre vonatkoznak, másodszor arra, hogy egyénileg nem teljesülnek a nemzetközi védelem megszerzéséhez szükséges feltételek, harmadszor pedig az érintett családtag személyes jogállásával való összeegyeztethetőségre.

40 Márpedig először is az a körülmény, hogy a szülő és kiskorú gyermeke eltérő migrációs útvonalat követett azelőtt, hogy abban a tagállamban találkoztak volna, ahol a gyermek nemzetközi védelemben részesül, nem akadálya annak, hogy a szülőt az említett jogosult 2011/95 irányelv 2. cikkének j) pontja értelmében vett családtagjának tekintsék, amennyiben e szülő a gyermeke nemzetközi védelem iránti kérelméről való döntés előtt e tagállam területén tartózkodott (lásd ebben az értelemben: 2021. szeptember 9-i Bundesrepublik Deutschland [Családtag] ítélet, C-768/19, EU:C:2021:709, 15., 16., 51. és 54. pont).

41 Másodszor, tekintettel a 2011/95 irányelv 23. cikkének (2) bekezdésében foglalt, a nemzetközi védelemben részesülők családi egységének fenntarthatóságára irányuló célkitűzésre, és tekintettel továbbá arra, hogy a 2011/95 irányelv rendelkezéseit a Charta 7. cikkének, valamint 24. cikke (2) és (3) bekezdésének fényében kell értelmezni (2021. szeptember 9-i Bundesrepublik Deutschland [Családtag] ítélet, C-768/19, EU:C:2021:709, 38. pont), meg kell állapítani, hogy az a harmadik országbeli állampolgár, akinek a nemzetközi védelem iránti kérelmét egy másik tagállamban szerzett menekült jogállása miatt nem fogadják el és így elutasítják abban a tagállamban, amelyben kiskorú gyermeke nemzetközi védelemben részesül, nem teljesíti egyénileg az első tagállamban a nemzetközi védelem megszerzéséhez szükséges feltételeket, ami így e tagállamban megnyitja a 2011/95 irányelv 24–35. cikkében említett kedvezmények megadásának jogát e harmadik országbeli állampolgár számára.

42 Harmadszor, a 2011/95 irányelv 23. cikkének (2) bekezdése értelmében az ilyen kedvezmények nyújtásának azonban összeegyeztethetőnek kell lennie az érintett harmadik országbeli állampolgár jogállásával.

43 E tekintetben a 2021. november 9-i Bundesrepublik Deutschland (A család egységének fenntartása) ítéletből (C-91/20, EU:C:2021:898, 54. pont) kitűnik, hogy e fenntartás annak vizsgálatára vonatkozik, hogy az érintett állampolgár, valamely nemzetközi védelemben részesülő személy családtagja, az e nemzetközi védelmet biztosító tagállamban nem jogosult-e már a 2011/95 irányelv 24–35. cikkében említett kedvezményekhez képest kedvezőbb bánásmódra. Fenntartva, hogy ezt a kérdést az előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia, nem tűnik úgy, hogy a jelen ügyben ez a helyzet, mivel a menekült jogállás valamely tagállamban történő megadása főszabály szerint nem biztosít az e nemzetközi védelemben részesülő személy számára egy másik tagállamban kedvezőbb bánásmódot, mint amely a 2011/95 irányelv 24–35. cikkében említett kedvezményekből e másik tagállamban következik.

44 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a Charta 7. cikkével és 24. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha valamely tagállam – a 2011/95 irányelv 23. cikke (2) bekezdésének alkalmazását nem érintve – él az e rendelkezésben biztosított azon lehetőséggel, hogy elfogadhatatlanként utasítsa el a nemzetközi védelem iránti kérelmet azon indokkal, hogy a kérelmezőnek egy másik tagállam már menekült jogállást biztosított, amennyiben e kérelmező az első tagállamban kiegészítő védelemben részesülő kísérő nélküli kiskorú gyermek apja.

A költségekről

45 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 33. cikke (2) bekezdésének az Európai Unió Alapjogi Chartája 7. cikkével és 24. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal nem

ellentétes, ha valamely tagállam – a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 23. cikke (2) bekezdésének alkalmazását nem érintve – él az e rendelkezésben biztosított azon lehetőséggel, hogy elfogadhatatlanként utasítsa el a nemzetközi védelem iránti kérelmet azon indokkal, hogy a kérelmezőnek egy másik tagállam már menekült jogállást biztosított, amennyiben e kérelmező az első tagállamban kiegészítő védelemben részesülő kísérő nélküli kiskorú gyermek apja.

Aláírások